

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
przeciwko M. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 12 kwietnia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 22 lutego 2022 r., sygn. akt I AGa 186/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana M. K. złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 22 lutego 2022 r., wydanego w sprawie z powództwa A. sp. z o.o. z siedzibą w P. o zapłatę.

Skarżąca sformułowała następujące zagadnienie prawne: *Czy w postępowaniu przeciwko byłemu członkowi zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością opartym na przepisie art. 299 k.s.h., sąd związany jest - co do istnienia po stronie powoda wierzytelności w stosunku do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - prawomocnym nakazem zapłaty wydanym przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością dotkniętym nieważnością na podstawie art. 379 pkt 2 k.p.c. z powodu braku organu (zarządu) tej spółki w przypadku, w którym pozwany był członkiem zarządu nie brał udziału w postępowaniu, w którym nakaz zapłaty został wydany, oraz nie był i nie jest legitymowany do wzruszania tego nakazu zapłaty.*

Wskazała również na oczywistą zasadność skargi, którą umotywowowała naruszeniem art. 227 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez pozwaną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398 § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne

zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Zagadnienie przedstawione przez pozwaną jest pozbawione waloru uniwersalności. Zostało sformułowane w sposób kazuistyczny, uwzględniający jedynie stan faktyczny rozstrzyganej sprawy. Skarżąca wywodzi, że nieważność postępowania powinna wywoływać skutki zawsze, niezależnie od okoliczności zaskarżenia orzeczenia wydanego w takich warunkach. Jednakże w polskim systemie prawa procesowego nie istnieje instytucja nieważności postępowania z mocy samego prawa. Nieważność musi zostać stwierdzona przez właściwy Sąd na skutek zgłoszenia przez stronę zarzutu co do jej wystąpienia bądź w wyniku dostrzeżenia nieważności postępowania przez sąd z urzędu. Brak stwierdzenia nieważności postępowania przed właściwym sądem wyklucza powołanie się na te okoliczności w późniejszym okresie, w innym postępowaniu.

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Odmowa przeprowadzenia dowodów wnioskowanych przez stronę nie przesądza o oczywistej zasadności składanej skargi z dwóch przyczyn. Po pierwsze nie jest to zarzut dotyczący zastosowania przepisu prawa o jednolitej wykładni, lecz dotyczy normy prawa procesowego pozostawiającego sądowi oceniającemu sprawę znaczny margines decyzyjny w odniesieniu do tego, jakie fakty mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Po drugie kognicja Sądu Najwyższego różni się od kognicji sądów powszechnych tym, że na mocy art. 398³ § 3 k.p.c. zarzutem skargi kasacyjnej nie mogą być okoliczności dotyczące ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Przedstawiona okoliczność należy natomiast do tego rodzaju zagadnień.

Zważywszy powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[ał]